

Θ.Σ. 3: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων

Οι ορεινές κοινότητες της περιοχής παρέμβασης αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα **μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού** τους. Παράλληλα καταγράφονται σημαντικές **ανισότητες χωρικής πρόσβασης κυρίως στις υπηρεσίες υγείας** (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) και κοινωνικής πρόνοιας μεταξύ της αστικής περιοχής της Πάτρας και των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών. Μεγάλη είναι επίσης και η **απόκλιση μορφωτικού επιπέδου** μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών με χαμηλή εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού σε όρους αξιοποίησης νέων τεχνολογιών των τελευταίων. Επιδίωξη της τοπικής στρατηγικής είναι η άμβλυνση των ανωτέρω ανισοτήτων και μειονεκτημάτων.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του θεματικού στόχου εμφανίζεται χαμηλή, καθώς οι ανάγκες που αφορούν στο συγκεκριμένο Θ.Σ. και προέκυψαν από την ανάλυση SWOT αλλά και τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τους τοπικούς φορείς, κατατάχθηκαν χαμηλά κατά τη φάση της ιεράρχησης των αναγκών του Προγράμματος. Επίσης οι ανάγκες του θεματικού στόχου **μπορούν να εξυπηρετηθούν έμμεσα και από άλλους θεματικούς στόχους της Τοπικής Στρατηγικής**, καθώς και από άλλες εθνικές και περιφερειακές πολιτικές (ΕΚΤ).

- **Ανάγκη ΘΣ 3/8: Αντιμετώπιση της περιθωριοποίησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού**

Η ορεινή γεωμορφολογία της περιοχής δημιουργεί προβλήματα κοινωνικής απομόνωσης με συνέπεια να επιτείνεται η τάση εγκατάλειψης αυτών των περιοχών. Επίσης το οξύ πρόβλημα πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές, καταγράφηκε ιδιαίτερα κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων με τους τοπικούς φορείς.

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης **3.2 «Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών»** προβλέπονται ενέργειες για τη βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών με προτεραιότητα σε παρεμβάσεις σε ορεινές περιοχές.

- **Ανάγκη ΘΣ 3/9: Ενίσχυση βασικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων του τοπικού πληθυσμού**

Με βάση την ανάλυση των πιο πρόσφατων στατιστικών στοιχείων το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης υπολείπεται σημαντικά αυτό των αστικών περιοχών της ΠΕ Αχαΐας αλλά και του μέσου επιπέδου της χώρας. Επίσης χαμηλό εμφανίζεται και το επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και ιδιαίτερα αυτών της υπαίθρου, λόγω του υψηλού ποσοστού αγροτικού πληθυσμού και ηλικιωμένων, ομάδες πληθυσμού που παραδοσιακά δυσκολεύονται να εξοικειωθούν με νέες τεχνολογίες.

Η συγκεκριμένη ανάγκη εξυπηρετείται στο πλαίσιο των υπό-παρεμβάσεων **2.1 «Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα», 2.2 «Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα» και 2.3**

«Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα» στις οποίες προβλέπονται προγράμματα εκπαίδευσης τόσο σε θέματα επαγγελματικών δεξιοτήτων όσο και σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες.

Η υπό-παρέμβαση **3.2 «Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών»** προβλέπει, μεταξύ άλλων, δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης σε θέματα υγείας και πρόληψης κλπ.

- **Ανάγκη ΘΣ 3/10: Παροχή κινήτρων για την ένταξη νέων και γυναικών στην αγορά εργασίας**

Διαχρονικά το ποσοστό ανεργίας της ΠΕ Αχαΐας είναι σταθερά σημαντικά υψηλότερο από αυτό της χώρας. Επίσης η μείωση του ποσοστού ανεργίας από την περίοδο της οικονομικής κρίσης μέχρι το 2021 είναι μικρότερη σε σχέση με την χώρα. Το φαινόμενο της ανεργίας πλήττει περισσότερο τους νέους και τις γυναίκες για το λόγο αυτό η παροχή κινήτρων για την ένταξη νέων και γυναικών στην αγορά εργασίας αποτελεί **οριζόντια στρατηγική** στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και εξυπηρετείται, κατά προτεραιότητα, από τις **περισσότερες υπό-παρεμβάσεις επιχειρηματικότητας**.

Η συγκεκριμένη ανάγκη δύναται να εξυπηρετηθεί στο πλαίσιο των υπό-παρεμβάσεων **2.1 «Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα», 2.2 «Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα» και 2.3 «Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα»** στις οποίες προβλέπονται προγράμματα εκπαίδευσης τόσο σε θέματα επαγγελματικών δεξιοτήτων όσο και σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες.

Εκτός των ανωτέρω αναγκών **ΘΣ 3/8, ΘΣ 3/9 και ΘΣ 3/10**, με βάση το περιεχόμενο της υπο-παρέμβασης **3.2** αλλά και των υπο-παρεμβάσεων **2.1, 2.2 και 2.3**, **δυνητικά εξυπηρετούνται και οι ανάγκες:**

ΘΣ 4/11: Ενίσχυση βασικών υποδομών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής,

ΘΣ 4-7/13: Παροχή πρόσθετων ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών,

ΘΣ 7/17: Προώθηση – ενίσχυση καινοτομίας στην περιοχή,

σύμφωνα με το συνημμένο **«ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ – ΑΝΑΓΚΩΝ»**.

Στοιχεία συσχέτισης / συμπληρωματικότητας με το ΣΣ ΚΑΠ και τις ανάγκες αυτού

Οι ενέργειες για την εξυπηρέτηση του Θεματικού Στόχου 3, αποσκοπούν στην εκπαίδευση σε θέματα επαγγελματικών δεξιοτήτων όσο και σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες, στην αντιμετώπιση της περιθωριοποίησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και στην παροχή κινήτρων για την ένταξη νέων και γυναικών στην αγορά εργασίας. Τα παραπάνω συμβάλλουν θετικά στην εξυπηρέτηση των Ομάδων αναγκών 8.6 «Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές», 8.4 «Βελτίωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού» και 8.3 «Βελτίωση του επιπέδου των υποδομών και υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές» του Ειδικού Στόχου 8 της ΣΣ ΚΑΠ.
--

Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις λοιπές εθνικές στρατηγικές

Η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω στοχευμένων κοινωνικών δράσεων, αποτελεί εθνικό στόχο, ο οποίος αποτυπώνεται και εξειδικεύεται σε σχετικές δράσεις στο ΕΣΠΑ 2021-27 (Τομεακά
--

Προγράμματα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός», «Μεταφορές», «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»), στους πυλώνες 1, 2 και 3 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας 2023-2027, στην Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, αλλά και στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας.

Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις λοιπές περιφερειακές στρατηγικές

Η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω στοχευμένων κοινωνικών δράσεων αποτελεί τμήμα της στρατηγικής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως αυτή αποτυπώνεται στα ενεργά στρατηγικά κείμενα της Περιφέρειας: α) στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2021-23** (Άξονες 1, 2 και 6), β) στο **Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-25** (Τομείς Παρέμβασης 1, 2 και 5), γ) **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-27** (Προτεραιότητες 1, 3 και 4), δ) στο **Περιφερειακό Σχέδιο για την Κλιματική Αλλαγή**, ε) στην **Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για τη Δυτική Ελλάδα**. Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια έχει ήδη υλοποιήσει και λειτουργεί μηχανισμούς όπως α) Μηχανισμός Συντονισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Καινοτομίας Δυτικής Ελλάδας, β) Μηχανισμός Διάγνωσης αναγκών της Αγοράς Εργασίας, γ) Πλατφόρμα Ανοικτής Καινοτομίας και δ) Μηχανισμός ReBrain Western Greece.

Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις κοινοτικές στρατηγικές

Στο πλαίσιο του Θ.Σ 3 η τοπική στρατηγική επιδιώκει να αμβλύνει χωρικές ανισότητες και μειονεκτήματα των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών που έχουν να κάνουν με τη μείωση και γήρανση του πληθυσμού, την περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας και την απόκλιση μορφωτικού επιπέδου σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Η παραπάνω στρατηγική συσχετίζεται με το **«Μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές» (Long Term Vision For Rural Areas)** της Ε.Ε όπου μεταξύ άλλων φιλοδοξεί οι αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040:

- «Να καταστούν κοινότητες χωρίς αποκλεισμούς που χαρακτηρίζονται από αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και ανανέωση μεταξύ των γενεών, οι οποίες είναι ανοιχτές στους νεοαφιχθέντες και προάγουν ίσες ευκαιρίες για όλους»
- «Να επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή καινοτομία με ισότιμη πρόσβαση σε νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες, ευρέως διαδεδομένο ψηφιακό γραμματισμό και ευκαιρίες απόκτησης πιο προηγμένων δεξιοτήτων»
- «Να καταστούν δραστήρια μέρη που διαθέτουν αποδοτικές, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες στους τομείς των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης και της φροντίδας, συμπεριλαμβανομένης της μακροχρόνιας φροντίδας»
- «Να αποτελούνται από άτομα με επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα και επαρκείς δεξιότητες, συμβάλλοντας από κοινού στην τεχνολογική, οικολογική και κοινωνική πρόοδο»